

[Undervisningsministeren]

slår fast, at bestyrelsen skal bestå af fagkyndige, så får vi heller ikke nogen særlig fagkyndig bestyrelse, og det synes jeg der er brug for at få ændret på. Jeg vil foreslå, at vi slår fast, at i bestyrelsen skal flertallet være forskere.

Jeg mener for det andet, der er brug for en mere klar afgrænsning af, hvad det er for foreninger, der skal sidde i dette centerråd. Måske burde centerrådet have navneforandring til repræsentantskab, for det angiver mere tydeligt, synes jeg, hvad det er, det drejer sig om. Så var man også sikker på, at det ikke blander sig i detaljer, for det er først og fremmest højt kvalificerede forskere, som skal give dette center autoritet, så man lytter til det overalt i verden.

Som et tredje eksempel vil jeg godt nævne, at jeg har fået strenge pålæg om, at på den slags institutter skal man altid besætte stillinger efter opslag, og de skal besættes efter forskningsmæssige vurderinger og bedømmelser. Det synes jeg vi skulle understrege, så der ikke er nogen, der er i tvivl om det.

Jeg mener også, der bør være udskiftningsregler for bestyrelsen, sådan som vi har det for forskningsrådene. Og så skal der nødvendigvis ske en vældig opbygning af et informations- og dokumentationssystem, og det vil jeg foreslå sker i meget tæt samarbejde med rigsbibliotekembedet og med Dandok.

Som man kan høre på disse eksempler, er der ikke tale om noget, der vælter forslaget. Der er blot tale om noget, som gør, at centret passer ind i den model, som Folketinget netop har skåret ud og pålagt mig at sikre at regeringen efterlever, altså modellen for specielle forskningsinstitutter i Danmark. Der er virkelig brug for, at vi får givet det den maksimale fagkyndige autoritet, for ellers vil det ikke blive respekteret i udlandet.

Ole Espersen (S):

Jeg glæder mig naturligvis til at drøfte de problemer, ministeren rejser, når vi kommer til udvalgsbehandlingen, men jeg synes, det er vigtigt at understrege, at dette center næppe kan sammenlignes med nogen anden institution.

Det er jo ikke alene en forskningsinstitution, vi taler om her. Det er et center, der skal drive forskning og undervisning på alle niveauer, herunder folkeligt oplysningsarbejde.

Det er et center, der skal forestå formidling af information til brug for frivillige organisationer, forskere og offentlige myndigheder osv. samt den interesserede offentlighed. Det er et center, der skal fremme koordinationen mellem og give bistand til de frivillige organisationers arbejde med menneskerettigheder. Det er et center, der skal støtte og udbygge nordisk og andet internationalt samarbejde.

Det er det, der er min baggrund for at sige, at jeg tror ikke, vi kan indpasse dette center i andre lignende modeller. Det har en række meget forskellige opgaver. Forskningen er vigtig, men forskningen er kun en fjerdedel, en femtedel af det arbejde, centret skal bedrive. Vi er jo i den heldige situation, at menneskerettighederne faktisk er udbygget ganske godt. Forskning er fortsat nødvendig, men det er først og fremmest oplysning om overholdelse, der er nødvendig.

Det er baggrunden for, at vi ikke, når vi skal tage endelig stilling, bør overvurdere forskningsindsatsen. Den er vigtig, men det er bestemt ikke det eneste. Derfor er jeg lidt tvivlende over for, om vi kan finde modeller, som vi nødvendigvis skal afpasse dette center efter. Men det kan vi drøfte i udvalget, og jeg synes, de emner, ministeren har nævnt, naturligvis bør indgå i disse drøftelser.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Initiativet til at oprette et sådant center for studiet af menneskerettigheder kan man vel nok sige er kommet nedefra. I hvert fald er det kommet udefra, uden for universiteterne og uden for Folketinget. Derfor har man lagt overordentlig vægt på at sikre sig de folkelige organisationers støtte, og det synes jeg er godt.

På den anden side vil jeg gerne sige, at jeg følte mig stærkt påvirket af de ord, undervisningsministeren kom med, nemlig at det gælder også om at sikre en høj standard for den forskning, der skal til.

Nu har vi jo talt om, at vi også har brug for det herhjemme. Et af de mest chokerende eksempler på, hvordan vi hidtil har forvaltet menneskerettighederne herhjemme, er, at vi indtil for nylig har sat syge mennesker i Kriminalregistret, og at det var meget svært at få et flertal i Folketinget til hurtigt at gribe ind mod det.